



Centrum hasičského hnutí Příbyslav



Výroční zpráva 2015

ZPRÁVA O ČINNOSTI CENTRA HASIČSKÉHO HNUTÍ PŘIBYSLAV za rok 2015

Rok 2015 byl dalším mezníkem v historii našeho hnutí. V tomto roce se dne 4. července konal V. sjezd Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska v Pardubicích. Společenská vážnost našeho hnutí byla zvýrazněna účastí čelních představitelů naší politické garnitury v čele s předsedou vlády Bohuslavem Sobotkou, místopředsedů Andrejem Babišem a Pavlem Bělobrátkem, ministrem vnitra Milanem Chovancem a dalších představitelů našeho politického a společenského života. Centrum hasičského hnutí se podílelo na plnění úkolů ze závěrů přijaté tímto sjezdem a dalšími úkoly v rámci SH ČMS. Dále jsme zabezpečovali úkoly z usnesení Shromáždění starostů OSH a plnili úkoly vyplývající z Hlavního zaměření činnosti SH ČMS a úkoly dané statutem tohoto zařízení. Dnes můžeme konstatovat, že úkoly jsme splnili.

Zajištění provozu a údržby Centra hasičského hnutí v Přibyslavi je možné jen s pomocí dotací. Proto se CHH prostřednictvím SH ČMS přihlásilo ke grantu MV ČR - č. 4 preventivně výchovná činnost. Po schválení grantovou komisí nám byla přidělena částka **2.500 000,- Kč**. Další finanční prostředky jsme získali od Nadace na podporu hasičského hnutí v ČR prostřednictvím zřizovatele (SH ČMS) a to ve výši 410.000,-Kč a od SH ČMS dle rozpočtu na rok 2015.

Výstavní činnost:

Stálá výstava je stěžejní součástí prezentace historie požární ochrany a preventivně výchovné činnosti CHH Přibyslav. Vedle historických sálů je zde i aktuálně neustále doplňovaná expozice informující o současném dění v rámci Integrovaného záchranného systému ČR. V jejím rámci byly v průběhu roku doplňovány především údaje o významnějších zásazích HZS a SDH, spolupráci v rámci IZS ČR, statistika požárů, údaje dokumentující společenský život a oceňování práce dobrovolných i profesionálních hasičů - „Zasloužilý hasič“, „Za odvahu a statečnost“ a „Za záchranu života“. V pietním sále byla zveřejněna jména těch, kteří položili život při zásahu. Obměněny byly panely z mistrovství požárního sportu HSZ ČR a SDH. Byly vystaveny vítězné výtvarné práce dětské soutěže „Požární ochrana očima dětí“ a ve velkém zasedacím sále byla instalována stálá výstava pohárů z mezinárodních hasičských sportovních akcí.

Všechny expozice, včetně regionální výstavy Přibyslavsko, byly veřejnosti přístupny po celý rok 2015. Od ledna do března na písemné nebo telefonické objednání a od 1. 4. 2015 byla zahájena pravidelná otvírací doba (mimo pondělí vždy od 8.00 hod. do 16.00 hod.) Návštěvnost expozice CHH dosáhla v roce 2015 téměř 4000 návštěvníků, z nichž nezanedbatelnou část tvořily také školní výpravy. Na vstupném bylo vybráno téměř 90 000,- Kč.

V roce 2015 byla v prostorách CHH otevřena tematická expozice o zabezpečení majetku v rámci programu prevence kriminality. Byla také nově otevřena expozice mezinárodní spolupráce zemí CTIF (viz níže). Pracovníci CHH také připravili výstavu jakou součást prezentačního stánku Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska v rámci veletrhu PYROS/ISET na brněnském výstavišti. Ve spolupráci s dalšími subjekty byly zajištěny expozice i mimo prostory Centra hasičského hnutí Přibyslav. Jednalo se především o poskytnutí exponátů pro HZS Moravskoslezského kraje v Ostravě-Zábřehu, Zámek Loučeň,

Východočeské muzeum Pardubice a další. Bylo vypracováno dalších 12 smluv o výpůjčce, z toho šest krátkodobých a šest dlouhodobých.

další aktivity:

- ❖ *galerie se jmény a fotografiemi vyznamenaných hasičů titulem „Zasloužilý hasič“, medailí „Za odvalu a statečnost“ a „Za záchranu života“ byla doplněna o vyznamenané v roce 2014*
- ❖ *v pietním sále jsme doplnili jména a příjmení těch, kteří obětovali své životy při plnění svých úkolů, zásazích při požárech a záchraně lidských životů*
- ❖ *aktualizovali jsme výstavní panely a to v oblasti požárního sporu, statistické ukazatele požárů a zásahů profesionálních a dobrovolných hasičů*
- ❖ *výstava dětské kresby Požární ochrana očima dětí byla doplněna vítěznými pracemi v jednotlivých kategoriích v galerii arkádového ochozu*
- ❖ *od 2. 1. 2015 byly kladně řešeny veškeré požadavky na prohlídky SV PO a dnem 1. 4. 2015 byla zahájena pravidelná sezóna prohlídek*
- ❖ *byla zabezpečena kvalitní průvodcovská činnost, o čemž svědčí pouze kladné hodnocení v kronice*
- ❖ *během celého kalendářního roku jsme kladně reagovali na žádosti sborů dobrovolných hasičů a poskytovali jsme jim metodickou a materiální pomoc při pořádání výstav u příležitosti oslav výročí jejich založení*

Dále jsme spolupracovali na následujících výstavách a akcích sekcí sběratelů a filatelie:

- Ing. Oldřich Lukš* – *faleristické články v časopisech SIGNUM a Drobná plastika ČSPDP*
– *účast na vernisáži výstavy o historii SDH regionu Poděbrad a hasičských vyznamenání,*
– *publicistické vystoupení v ČT 24 u příležitosti udělování státních vyznamenání 28. 10. 2015,*
– *přednáška "Faleristika a SHČMS"*
- Laci Levko* – *vydání obecního zpravodaje k 125. výročí založení SDH v Sadově*
– *výstavka historických fotografií k 125. výročí SDH Sadov v kulturním domě*
– *článek s fotografií v Karlovarském deníku k 125. výročí SDH Sadov*
- Miroslav Homola* – *výstava u příležitosti shromáždění starostů okresu Žďár nad Sázavou*
– *výstava ke 110. výročí SDH Ruda*
– *výstava Dolní Heřmanice*
– *výstava Zbraslav*
– *výstava sjezd Pardubice*
– *výstava k 110. výročí SDH Martěnice*
- Rudolf Sirotek* – *výstava u příležitosti 120 výročí SDH Český Rudolec*
- Ladislav Kubias* – *výstava u příležitosti 110 let SDH Vlčkovice*
- Alois Tacl* – *výstava v Muzeu Letohrad 15. 6. – 31. 8. k 140. výročí SDH Letohrad*
- Zdeněk Moural* – *výstava u příležitosti 120. výročí SDH Ochoz u Brna*
– *výstava u příležitosti 130 let SDH Kovalovice*
– *výstava u příležitosti 130 let SDH Pozořice*
– *výstava u příležitosti 120 let SDH Příbram na Moravě*
– *výstava u příležitosti 115 let SDH Zbýšov u Brna*
– *účast na 4. setkání historické hasičské techniky v Oslavanech*
- Jozef Malik* – *výstava Fire Eco Trenčín*
– *výstava Šamorín*

- otevření Hobby muzea Turzovka s vystavením 210 hasičských přileb
- zajištění IV. Mezinárodního setkání sběratelů v Turzovce
- výstava Floriánské slavnosti Plumlov a svěcení CAS T 815
- výstava hasičská zbrojnice Hamry a soutěž 9. okrsku Plumlov
- Josef Pálka
- Dalibor Slavík
- Karel a Petr Fanta
- výstava na akci Den obce Janovice
- výstava 110 let SDH Tlučná 10. 5. – 16. 5.
- výstava při setkání Zasloužilých hasičů Žichlice 26. 9.
- společná výstava sběratelů Hromnice
- Peter Kunkela
- Kniha Hasičské hobby
- zajištění IV. Mezinárodního setkání sběratelů Turzovka
- František Polák
- výstava u příležitosti shromáždění starostů
- výstava u příležitosti 40 let HZS Dobříš
- Hanuš Vídršperk
- výstava předmětů v Expozici kláštera Chotěšov, akce při otevírání a uzamykání kláštera
- David Dvořáček
- 120 let SDH Zbraslav
- 120 let SDH Ruda
- IV. sraz historické hasičské techniky Oslavany
- publikované články Hasičské noviny, Jihlavské listy, Měsíčník "Mlejn", Exit162, Zpravodaj města Velké Bíteše, Medříčské listy, Žďárský deník, Požáry.cz, NovinyVM.cz
- Aktivní účast na oslavách výročí hasičských sborů – zajištění propagace, ukázka vyproštění zraněných osob z havarovaných vozidel, pomoc s organizací, zpracování článků o průběhu oslav
- Práce v Odborné radě hasičské historie – Klub hasičské historické techniky OSH Brno-venkov, např. zpracování historie SDH Deblín

Archiv CHH, Knihovna CHH, Muzeum a Konzervátorská dílna a Archiv CTIF:

Archiv:

V souladu se zákonem 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě vykonával činnosti, které mu přísluší na základě rozhodnutí o akreditaci jakožto soukromému archivu. V průběhu roku 2015 bylo zajištěno 79 kontaktů s badateli. Badatelské dotazy se dotýkaly tematiky historie požární ochrany a prevence v ČR i zahraničí, problematiky výzbroje a výstroje hasičů, používané hasičské techniky a jejich výrobců.

- ❖ metodická spolupráce s Archivní správou Ministerstva vnitra ČR a Moravským zemským archivem
- ❖ výběr archiválií mimo skartační řízení fond - Československý svaz požární ochrany-ústředí (1956-1992).
- ❖ základní evidence spisového materiálu z ústředí SH ČMS zasaženého vodou.
- ❖ Příprava dokumentů ze sbírky ke požárnímu sportu.

Knihovna:

V souladu s knihovním zákonem (257/2001 Sb.) působila Knihovna CHH na základě evidence u Ministerstva kultury ČR jakožto základní knihovna se specializovaným knihovním fondem a v duchu tohoto zákona poskytovala veřejné informační služby. Největší část

připadala na využívání knihovny pro rešeršní činnost a dále pak na prezenční výpůjčky badatelům. Zahájen soupis almanachů k výročním jednotlivých sborů.

Muzeum:

Muzeum CHH pracuje jako certifikované muzeum CTIF.

- ❖ V roce 2015 byly vyhotoveny kompletní popisy 461 sbírkových předmětů deinstalovaných z expozice CTIF.
- ❖ pokračovaly práce na katalogizaci sbírek. Ve sbírkové skupině stejnokrojů bylo zinventarizováno 5% sbírky.
- ❖ připravena expozice v rámci programu Prevence Kriminality
- ❖ připraveny exponáty pro stánek na veletrhu Pyros/Iset
- ❖ Muzeum spolupracovalo s nejrůznějšími institucemi formou zápůjček na výstavy (např. HZS Moravskoslezského kraje, Východočeské muzeum Pardubice, aj.) V roce 2015 bylo uzavřeno 12 nových smluv o výpůjčce, z toho šest krátkodobých a šest dlouhodobých.

Konzervátorská dílna:

V roce 2015 byla provedena základní konzervace u 454 sbírkových předmětů o 483 kusech z expozice CTIF z 35 členských zemí. Jedná se o všechny druhy sbírkových předmětů. Předměty jsou vyrobeny ze široké škály kombinovaných materiálů organického i anorganického původu. U většiny z těchto předmětů byla z časových důvodů provedena pouze základní konzervace spočívající v očištění předmětů od prachu a nečistot, případně odstranění plísně či korozních produktů. Dále bylo provedeno lepení odlomených částí. Ke všem těmto předmětům byla vůbec poprvé vyhotovena základní fotodokumentace a podrobné slovní popisy, které zahrnují i stav jednotlivých věcí po odstranění z výstavy, v podobě konzervátorského listu pod hlavičkou určité země.

Ke všem zkonzervovaným předmětům byl pořízen konzervátorský list a barevná doprovodná fotodokumentace týkající se stavu předmětu před konzervátorským zásahem, v průběhu zásahu a po konzervátorském zásahu. Každý předmět byl opatřen evidenčním číslem a uložen v depozitáři.

Archiv a expozice CTIF:

V roce 2015 bylo dokončeno přebudování expozice CTIF prezentující činnost světové organizace CTIF, postavení hasičů ve světě a mezinárodní požární sport. Nově pojatá expozice prezentuje fungování požární ochrany v jednotlivých zemích, tak aby si na základě srovnání návštěvník expozice mohl učinit představu o specifikách i styčných bodech integrovaných záchranných systémů jednotlivých zemí. Expozice byla slavnostně otevřena v říjnu 2015 za účasti viceprezidenta CTIF a ředitele HZS MSK plk. Zdeňka Nytry.

Vzdělávací činnost:

Universita dobrovolného hasiče (UDH)

UDH - je studium organizované SH ČMS. Gesci za toto studium má Ústřední odborná rada pro vzdělávání, která při zabezpečení studia spolupracuje s ostatními Ústředními odbornými radami SH ČMS a také s VŠB - TU Ostrava a Ostravskou univerzitou v rámci celoživotního

vzdělávání. V roce 2015 byl vypsán druhý běh tříletého studia. Do prvního ročníku se přihlásilo přes 30 posluchačů.

Soustředění v rámci univerzity dobrovolného hasiče byly v CHH Příbyslav zorganizovány v následujících termínech:

- 6. až 8 února 2015** - **Prevence**
student získá po absolvování zkoušky odznak odbornosti preventista SH ČMS III. stupně".
- 3. až 5. dubna 2015** - **Práce s PC**
zkoušky odznak odbornosti preventista SH ČMS III. stupně".
- 16. až 18. října 2015** - **Vnitroorganizační činnost SH ČMS, základní dokumenty SH ČMS, historie dobrovolných hasičů**
- Práce s PC**
- 27. až 29. listopad 2015** - **Komunikace, psychologie funkcionáře**

První ročník byl zaměřen nejen na oblast prevenci v požární ochraně, ale velmi kladně bylo hodnoceno soustředění se zaměřením na práci s PC, ale i Vnitroorganizační činnost SH ČMS, základní dokumenty SH ČMS, historie dobrovolných hasičů. Odbornost Preventista III získal celkem 15 posluchačů.

V prostorách CHH jsme umožnili vzdělávací činnost pro jiné organizace a organizačně jsme se podíleli na dalších školeních, přednáškách, seminářích a to nejen v oblasti požární ochrany.

Zájmová činnost:

CHH Příbyslav svolalo 2 x za rok a to ve dnech 27. – 28. března a 6. - 7. listopadu 2015 jednání sekcí „Sběratelů předmětů hasičstva a kuriozit“ a sekce filatelie „Požárofilie.“ Na těchto setkáních, mimo jiné, bylo vyhodnoceno plnění Plánu činnosti, publikační činnost a výstavní činnost.

Historie požární ochrany:

23. mezinárodní rozhovory na téma: „Velké požáry a významní žháři“.

Ve dnech 6. - 9. října 2015 se uskutečnili 23. mezinárodní rozhovory k dějinám hasičství. Centrum hasičského hnutí hostilo na 100 účastníků ze 12 evropských zemí (Rakousko, Německo, Francie, Švýcarsko, Nizozemsko, Polsko, Slovensko, Slovinsko, Chorvatsko, Rusko, Maďarsko a Česká republika, kterou zastupovali pánové Janeba, Pátek, Pekar a Bárta).

Úterý 6. října

V předvečer jednání dorazila řada účastníků. Někteří z nich přijeli též bádát do archivu a knihovny CHH (pokračovali i následující den. Skupina kolegů pod vedením Petera Schmida přivezla ještě několik exponátů a podílela se na finálních úpravách expozice CTIF, která byla slavnostně otevřena následující den.

Středa 7. října

Jednání komise historie CTIF bylo operativně přesunuto do Prahy do Muzea České zemské hasičské jednoty. Důvodem byla certifikace tohoto muzea. Podstatnou část jednání tvořila modelová certifikace muzea. Rolf Schamberger osvětlil postup certifikace, jednotlivé kategorie i pravidla pro získání příslušného certifikačního stupně. Poté spolu s druhým komisařem Peterem Schmidem provedli certifikaci za účasti všech přítomných členů komise. Dále byla na pořadu jednání klasifikace veteránů, motorových stříkaček, místa konání příštích rozhovorů, témata pro zpracování a aktuální situace v rámci CTIF.

Po jednání se komise přesunula zpět do Přibyslavi, kde za účasti všech přítomných byla starostou SH ČMS Ing. Karlem Richtrem a viceprezidentem CTIF Ing. plk. Zdeňkem Nytrou slavnostně otevřena nově upravená expozice CTIF.

Následovalo slavnostní zahájení, kterého se účastnil generální sekretář CTIF Michel Boura z Francie, viceprezident CTIF Zdeněk Nytra a řada představitelů hasičského hnutí nejen z ČR, ale i ze zahraničí. Účastníky přivítal ředitel CHH Přibyslav Jiří Pátek a úvodní projev přednesl starosta SH ČMS Karel Richter. Slavnostní večer doprovázela celá řada ocenění. Řediteli CHH Jiřímu Pátkovi bylo uděleno významné rakouské celosvazové vyznamenání za mezinárodní spolupráci ve stříbře a pracovníkovi CHH Stanislavu Bártovi čestná medaile CTIF–am Bande.

Čtvrter. 8. října

Jednání pracovní skupiny pro historii hasičství a požární ochrany při CTIF. 23. mezinárodních rozhovory zavedly autory zpět k tématu, které provází celé dějiny spojené s rozvojem hasičského hnutí: „Velké požáry a významní žháři“. Téma bylo omezeno na takové požáry, které měly zásadní vliv na rozvoj hasičské techniky či hasebních postupů, nebo představovaly silný impuls v celospolečenském kontextu. Stejně tak fenomén žhárství má mnoho poloh od diagnostikované choroby až po úmyslné a promyšlené trestné činy. Celkem 58 autorů z 11 evropských zemí přineslo téměř na 400 stranách pestrou paletu příspěvků. V rámci přednášek pak stojí za to zmínit se o přednášce Dietmara Hofmanna spojenou s prezentací průběhu požáru na velkém 3D modelu a prezentaci Dietera Farenkopfa, který sestrojil model ohnivé bouře, a se svým kolegou demonstroval na nádvoří přibyslavského zámku ničivý efekt, který postihl Hamburk po bombardování v roce 1943.

Pátek 9. října

Poslední den byl tradičně věnován exkurzi, jejíž hlavní část tvořila návštěva firmy THT Polička a seznámení se s jejím výrobní programem. Účastníci také navštívili hrad Svojanov, kde je přivítali krajsí a okresní funkcionáři SH ČMS.

Příští rozhovory se uskuteční 5.-7. října 2016 v Dánsku a tématem bude „**Motorizování hasičských sborů**“

Podíl na akcích pořádaných jinými subjekty:

- Organizačně jsme pomáhali zajistit zdárný průběh pravidelného zasedání výkonného výboru SH ČMS, shromáždění starostů OSH a KSH v Přibyslavi,

vedení, zasedání odborných rad a jednání vedení + VV KSH Kraje Vysočina včetně Aktivu zasloužilý hasič

- 5.- 8.2.2015 kompletní přebudování výstavy CTIF
- 10.2.2015 setkání odborového svazu hasičů
- 10. – 11.4. 2015 školení hospodářů a funkcionářů OSH
- 2.5.2015 slavnostní předávání medailí „Za záchranu života“. Medaile ZZŽ převzalo 15 hasičů ze sborů z 10 okresů ČR.
- 6. a 7.5.2015 se uskutečnilo v reprezentačním sále předávání titulu ZH. Oceněno bylo celkem 47 hasičů (z toho 4 in memoriam) z 33 okresů ČR.
- **PYROS 19.-21.5. 2015 – Brno.** Specializovaný veletrh určený především odborníkům z oblasti požární ochrany, činností integrovaného záchranného systému, ochrany zdraví, života a majetku. Veletrh je oborovou jedničkou v ČR s dlouholetou tradicí – první ročník se konal již v roce 1972. Souběžně se na brněnském výstavišti konal Mezinárodní veletrh obranné a bezpečnostní techniky IDET, Mezinárodní veletrh bezpečnostní techniky a služeb ISET a Mezinárodní veletrh prostředků osobní ochrany, bezpečnosti práce a pracovního prostředí. Svůj stánek zde mělo i Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. V tomto stánku jsme propagovali naše zařízení a uspořádali drobnou výstavku z našich exponátů
- 4.6.2015 oslava Lesní družstvo obcí Přibyslav
- 9.6.2015 vyhodnocení PO očima dětí Kraje Vysočina.
- 18.9.2015 oslava 10 výročí založení „Požární bezpečnosti“ Jihlava.
- 31.10. – 1.11. 2015 školení a zkoušky rozhodčích v požárním sportu.
- 5.-6.11.2015 byly uděleny 42 hasičům z 24 okresů ČR tituly ZH, z toho 2 in memoriam.
- Byl realizován grant z Fondu Vysočiny v programu prevence kriminality 2014. Výstava a přednáška „Máte opravdu zavřeno“? Výstava o možnostech ochrany a zabezpečení majetku“. Přednáška se uskutečnila 2.6.2015 ve spolupráci s Policií ČR a firmou PATROL
- Vyhlášení XIII. ročníku soutěže kronikářů. ÚOR pro historii se shodla na následujících tématech: Menšinové sbory dobrovolných hasičů; Dějiny sboru ve fotografii.

Hospodářská činnost:

- bramborárnu, kterou využíváme jako depozit staré techniky a zároveň jako garáž a dílnu jsme provedli další drobné úpravy k lepšímu využití stávajících prostor
- dle požadavků jsme pronajímali jiným organizacím přednáškový sál a ostatní prostory CHH Přibyslav
- v pronájmu je nadále kancelář Krajskému sdružení hasičů Kraje Vysočina, bistro Florián, kanceláře společnosti H – Forest
- celoročně jsme prováděli údržbu celého zařízení včetně čistoty a pořádku v celém areálu (pravidelné sečení parkových ploch, úklid nádvoří zámku, parkoviště apod.).

Dokumentace a ediční činnost:

- *průběžně je pořízena fotodokumentace a videozáznamy z celostátních akcí pořádaných SH ČMS a CHH Příbryslav (např. udělování titulu „Zasloužilý hasič“ a pořízené materiály slouží aktualizaci Stálé výstavy a archivovány)*
- *průběžně jsme doplňovali internetové stránky rozšířené*
- *zpracování příspěvků k 23. mezinárodním rozhovorům k historii požární ochrany – téma: „Velké požáry a žháři“*
- *ve spolupráci s vedením sekcí filatelie a sběratelů jsme zajistili vydávání Zpravodajů a odborných publikací z této oblasti*
- *byly zhotoveny „turistické známky“ v počtu 250 ks a 100 ks nálepek. Jako prodejní suvenýry – v rámci propagace.*

Personální obsazení:

V roce 2015 v CHH Příbryslav bylo ve stálém pracovním poměru zaměstnáno celkem 6 pracovníků: Pátek Jiří, Sejkorová Jana, Machoňová Zdena, Pátek Milan, Mgr. Iva Macková, Jarmila Nejezová. Na zkrácený pracovní úvazek pracoval Mgr. Stanislav Bárta. Nárazové práce, práce úklidové a provoz výstavy se řešil dohodami o provedení práce a o pracovní činnosti. Pan Mgr. Stanislav Bárta v roce 2015 obhájil disertační práci na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity obor historie a získal titul Ph.D.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem pracovníkům CHH Příbryslav za jejich aktivní přístup k plnění všech úkolů, ale i ostatním, kteří nám pomáhali a přispěli tak k dobrému jménu Centra hasičského hnutí v Příbryslavi.

V Příbryslavi dne 18. ledna 2016

Předkládá za CHH:

*Jiří Pátek
ředitel CHH Příbryslav*